

Orijinal Soru: Temel Bilimler 117

117. Sodyum glukoz kotransporter 2 (SGLT-2) inhibitörlerinin aşağıdakilerden hangisine neden olması en az olasıdır?

- A) Sodyum atılımı artışı
- B) Glukoz atılımı artışı
- C) Serum ürik asit artışı
- D) Genital mikotik enfeksiyonlarda artış
- E) Arteryel basıncı düşüş

Doğru Cevap:C

HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

FARMAKOLOJİ HIZLI TEKRAR

39

- ATP bağımlı potasyum kanalını bloke ederek insülin sekresyonunu artıran oral antidiyabetikler... Sülfonilüreler ve Meglitinidler
- Glukoz bağımlı insülin sekresyonunu artıran antidiyabetikler... GLP-1 analogları ve DPP-4 (dipeptidil peptidaz 4) inhibitörleri
- İnsülin sekresyonunu artırmadan, duyarlılığı artıran, direnci azaltan... Biguanid (metformin), Thiazolidinedion (glitazon)
- 1. jenerasyon, daha zayıf, yan etkisi fazla sülfonilüreler... Klorpropamid, Tolbutamid
- 2. jenerasyon, daha güçlü sülfonilüreler... Glipizid, Glimepirid, Gliklazid, Gliburid (Glibenklamid)
- Sülfonilüre ve biguanidler arasındaki temel farklar... Sağlıklı kişilerde de hipoglisemi yaparlar (biguanid türlerini ise yapmaz), antilipopolitik etkilidirler (biguanidler ise lipopolitikler), laktat düzeyini azaltır (biguanidler ise laktat düzeyini artırır).
- En uzun etkili, santral diyabetes insipidus tedavisinde kullanılan sülfonilüre... Klorpropamid
- Sülfonilüre yan etkileri... Hipoglisemi, kilo alımı (obezde verme), disülfiram benzeri reaksiyon (klorpropamid, tolbutamid), guatrojen, teratojen
- Yüksek dozda sülfonilüre alanda en az beklenen bulgular... Üriner retansiyon - Midriyazis (Görünenler; hipoglisemi ve buna bağlı olarak: taşikardi, dizarıtri, nöbet, hipoglisemi, biling bulanıklığı, terleme, mental durum değişikliği)
- Sülfonilürelere benzer şekilde ATP bağımlı potasyum kanalını bloke ederek pankreastan insülin salgılanmasını artıran, etkisi hızla başlayıp kısa süren, postprandiyal hiperglisemiyi iyi regule eden oral antidiyabetik ilaçlar... Meglitinidler (Repaglinid, nateglinid, mitiglinid)
- AMP kinaz enzim aktivasyonu yapan, glikolizi hızlandıran, glukozun hepatik laktata çevrilmesini stimüle eden, lipogenez ve glukoneogenezi azaltan, iskelet kasında glikojen deposunu artıran, insülin duyarlılığını artıran ve direnci azaltan oral antidiyabetik... Metformin
- Hipoglisemi yapmayan, kilo aldırmayan, obezde ve PCOS'da kullanılan, hem makrovasküler hem de makrovasküler komplikasyonları azaltan, prediabetik hastalarda diyabet gelişimini önleyen antidiyabetik... Metformin
- Metforminin en önemli yan etkisi... Laktik asidoz, B12 eksikliği
- Nükleer peroksizom proliferatör-aktive reseptör-y'nın (PPAR γ) agonistleri olan ve hedef hücrelerde insülin duyarlığını artıran, direncini azaltan, etkisi geç başlayan antidiyabetik... Rosiglitazon, pioglitazon, troglitazon
- Glitazonların yan etkileri... Sivi retansiyonu, ödem (kilo alımı), kalp yetmezliğinin iridüklenmesi, osteoporoz, hepatotoksisite
- Konjestif kalp yetmezliği ve tip 2 diyabeti olan bir hastada, yan etki olarak periferik ödem oluşturduğu için kullanılması riskli olan oral antidiyabetik... Rosiglitazon
- Bağırsaklarda disakkartitleri parçalayarak monosakkartit (glukoz) çeviren alfa glukosidaz enzimini inhibe ederek吸收yonunu azaltan antidiyabetik... Akarboz, miglitol, vogliboz

İLGİLİ NOTLAR

İşte referans denilen şey budur... Sizi asla şüpheye düşürmez, yarı yolda bırakmaz...

Temel Bilimler 117. soru

Tusdata Farmakoloji Hızlı Tekrar 1.
Fasikül Sayfa 039

- Sodyum glukoz ko transporter 2 (SGLT2) inhibitörü olan ve böbrekte proksimal tübülde glukoz reabsorbsyonunu azaltarak glukozüriye neden olan antidiyabetik... Kanagliflozin, Dapagliflozin, Empagliflozin
- SGLT-2 inhibitörlerinin yan etkisi... Üriner sistem enfeksiyonu, kilo kaybı, kırık riskinde artış
- Intestinal glukoz absorbsyonunu baskılayan ve farnesoid X reseptör aktivasyonunu azaltan oral Tip2 DM ilaç... Kolesevelam (safra asidi bağlayıcı reçine)
- Parkinson, hiperprolaktinemi ve akromegalide de kullanılan dopaminerjik reseptör agonisti olan Tip2 DM ilaç... Bromokriptin
- Hipoglisemi tedavisinde kullanılan... Glukagon, Diazoksit
- İnopere insülinoma ve neonatal hiperinsülinizm tedavisinde kullanılan... Diazoksid (Pankreas beta hücrelerinde ATP bağımlı K kanallarının açık kalma süresini uzatır ya da kapanmasını inhibe eder)

DIABETES MELLİTUS

- Tip 1 DM patogenez... Otoimmün pankreas β hücre yıkımı
- Tip 2 DM patogenez... İnsülin direnci

MODY (Maturity Onset Diabetes of Young - Gençlerde görülen erişkin tipi diyabet) vaka sorusunda verilecek ipuçları

- Genç yaşta diyabet tanısı konulan hasta
- Ailede diyabet öyküsü var
- Vücut ağırlığı normal
- Adacık hücre antikoru yok
- İnsülin tedavisine ihtiyaç yok

LADA (Latent Autoimmune Diabetes of Adult - Erişkin yaşta ortaya çıkan otoimmün diyabet) vaka sorusunda verilecek ipuçları

- Erişkin yaşta diyabet tanısı konulan hasta
- Adacık hücre antikoru var
- İnsülin tedavisine ihtiyaç var
- Metabolik sendrom tanı kriterleri...
 - ✓ Santral obezite
 - ✓ Hipertansiyon
 - ✓ Trigliserid > 150 mg/dl
 - ✓ Aşlık kan şekeri > 100 mg/dl olması
 - ✓ HDL $< 40-50$ mg/dl
- Metabolik sendromun en önemli sebebi... İnsülin direnci
- Metabolik sendrom tedavisinde kullanılan antidiyabetik ajanlar... Glitazonlar, metformin
- Ortalama 2-3 aylık kan şekeri seviyesini gösteren parametre... HbA1c

Diabetes Mellitus Tanı Kriterleri

- Aşağıdakilerden herhangi birisi varsa DM tanısı konur.
 - ✓ Aşlık kan şekeri ≥ 126 mg/dl olması
 - ✓ Gündün herhangi bir saatinde ölçülen kan şekeri ≥ 200 mg/dl + diyabet semptomları (poliüri, polidipsi kilo kaybı gibi) olması
 - ✓ OGTT 2. saat kan şekeri ≥ 200 mg/dl olması
 - ✓ HbA1c $\geq 6,5$ olması

Aşlık KŞ	OGTT 2.saat KŞ	Tanı
< 100 mg/dl	< 140 mg/dl	Normal
100-125 mg/dl	< 140 mg/dl	Bozulmuş açlık glukozu (BAG)
< 100 mg/dl	140-199 mg/dl	Bozulmuş glukoz toleransı (BGT)
100-125 mg/dl	140-199 mg/dl	BAG + BGT

- Sulfonilürelerin etki mekanizması... Pankreastan insülin salgılanmasında artış
- Sulfonilürelerin en sık yan etkisi... Hipoglisemi
- Barsaktan glukoz emilimini azaltan alfa glukozidaz inhibitörleri... Akarboz, Miglitol
- İshal, gaz, distansiyon gibi GIS yakınlarına yol açabilen antidiyabetik ilaçlar... Alfa glukozidaz inhibitörleri

- Tip 2 DM tedavisinde ilk tercih ilaç... Metformin (herhangi bir kontrendikasyon yoksa)
- İnsülin direncini azaltan (duyarlığını artıran) antidiyabetik ilaçlar...
 - ✓ Metformin
 - ✓ Thiazolidinedionlar
- Metforminin en önemli etki mekanizması... Karaciğerde glukoneogenez inhibisyonu
- Metformin en sık yan etkisi... Dispeptik yakınmalar
- Metformin en ciddi yan etkisi... Laktik asidoz
- Metforminin kontrendike olduğu durumlar (laktik asidoz riskini artıran organ yetmezlikleri)...
 - ✓ Böbrek yetmezliği (GFR <30 mL/min)
 - ✓ Anstabil kalp yetmezliği, Akut MI
 - ✓ Hepatik yetmezlik
 - ✓ Ciddi hipoksî (Kronik pulmoner hastalık, KOAH)
- Kas ve yağ dokuda insülin duyarlığını artıran PPAR γ reseptör agonistleri... Rosiglitazon, pioglitazon (glitazon - thiazolidinedion)
- Sıvı ve tuz retansiyonuna neden olarak; hematokritte azalma (anemi), periferik ödem, konjestif kalp yetmezliğinde kötüleşme ve kilo artışı yapabilen diyabet ilaçları... Glitazonlar
- Osteoporoz/kemik kırık riskinde artışa neden olan diyabet ilaçları... Pioglitazon (diğerleri kanagliflozin)
- Mesane kanseri riskinde artışa neden olan diyabet ilaçları... Pioglitazon (diğerleri dapagliflozin)

Kilo artışına neden olan antidiyabetik ilaçlar	Kilo kaybı sağlayan antidiyabetik ilaçlar
<ul style="list-style-type: none"> • Sulfonilüreler • Glitazonlar • İnsülin 	<ul style="list-style-type: none"> • GLP 1 analogları • Amilin analogu (pramlintid) • SGLT2 inhibitörleri • Metformin?

- İnkretinler: GLP-1 (glucagon like peptid) ve GIP (Gastric Inhibitor Peptid)... Bağırsaklıardan salınıp glukozun insülin salgılatıcı etkisini artıran peptitlerdir.
- GLP-1 reseptör agonistlerinin (Eksenatid, Liraglutid, vb) etkileri...
 - ✓ Glukoz bağımlı insülin salınımı artırır, glukagon salınımını baskılar.
 - ✓ Glukoza bağımlı etki gösterdikleri için hipoglisemiye sebep olmazlar.
 - ✓ Pankreas beta hücrelerinde apopitozu engellerler (beta hücre rezervini korur).
 - ✓ Santral etki ile ıştahı baskılar. Mide bogalmasını

Temel Bilimler 117. soru
Tusdata Dahiliye Hızlı Tekrar 1.
Fasikül Sayfa 070

- SGLT2 inhibitörünü ile böbrekten glukoz reabsorpsyonunu azaltan diyabet ilaçları... Gliflozinler (kanagliflozin, dapagliflozin, empagliflozin)
- Gliflozinlerin kan şekeri dışındaki önemli faydalari...
 - ✓ Kilo kaybı
 - ✓ Kan basıncında azalma
 - ✓ Kardiyovasküler mortalitede azalma
- Öglisemik ketoasidoz yapabilen antidiyabetik ilaç... Gliflozinler
- Üriner enfeksiyon riskini artıran antidiyabetik ilaç... Gliflozinler